

Varden
v/ Tom Erik Thorsen
Postboks 2873 Kjørbekk
3702 SKIEN

S | OM

Vår referanse
2011/78

Deres referanse

Vår saksbehandler
Frederik Langeland

Dato
23.08.2011

SAK OM MØTEOFFENTLIGHET

Det vises til tidligere korrespondanse, sist forsinkelsesbrevet herfra 16. juni 2011.

Vedlagt følger kopi av ombudsmannens avsluttende brev i saken.

For ombudsmannen

Frederik Langeland
rådgiver

Vedlegg

Skien kommune
Postboks 158
3701 SKIEN

S | OM

Vår referanse
2011/78

Deres referanse

Dato
23.08.2011

SAK OM MØTEOFFENTLIGHET

Jeg viser til tidligere korrespondanse i saken, sist brev herfra 16. juni 2011.

Sakens bakgrunn

Formannskapet i Skien kommune holdt et ekstraordinært møte 30. desember 2010. I kunngjøringen i lokalpressen fremgikk det at formannskapet skulle «behandle» et «Eventuelt Forlik Skien Fritidspark». Det ble også kunngjort at det skulle «drøftes/orienteres» om «Stevneplassen og TFH» og «Drift Skien Lufthavn AS».

Møtet ble besluttet holdt lukket i sin helhet. I møteprotokollen het det at ordføreren ba formannskapet «vurdere hvorvidt sakene bør behandles for lukkede dører, jf. kommuneloven § 31.3» og at formannskapet «vedtok enstemmig å behandle alle de 3 oppførte saker på sakslisten for lukkede dører».

Undersøkelsene herfra

Avisen Varden klaget 6. januar 2011 til ombudsmannen. Det ble blant annet vist til at hele møtet ble lukket i én avgjørelse, ikke per sak, og at det ikke fremgikk hvilken lovhjemmel som var benyttet. Ifølge avisen opplyste ordføreren muntlig til de fremmøtte at «den aktuelle lovhjemmelen var kommunelovens § 31». Avisen satte også spørsmålstegn ved at KrFs gruppeleder, som formelt ikke var medlem av formannskapet, fikk tillatelse til å være til stede under møtet. Det ble videre vist til at alle tre sakene hadde vesentlig innflytelse på forvaltningens økonomi og at det ikke forelå lovhjemmel for å nekte offentligheten adgang. Avisen mente videre det var uheldig å oppføre saker som orienterings- og drøftingssaker.

Ombudsmannen ba 13. januar 2011 om å få oversendt sakens dokumenter for å kunne vurdere om saken ga grunn til undersøkelser. Skien kommune v/ordføreren ga

18. januar 2011 – uoppfordret – en redegjørelse for bakgrunnen for lukkingen av møtet. I saken «Eventuelt Forlik Skien Fritidspark» behandlet formannskapet et forslag til forlik i en entreprisetvist om sluttoppgjøret etter byggingen av Skien Fritidspark. Kommunen mente det ville være skadelig for dets interesser om interne vurderinger knyttet til valget mellom voldgift eller forlik ble åpent kjent dersom formannskapet kom til at det ikke skulle inngås forlik.

Drøftelsen/orienteringen om Telemark fylkes Handelsstevne («Stevneplassen og TFH») innebar en redegjørelse for situasjonen rundt et konsept som kanskje kunne føre til at stiftelsen, med forretningsmessige forbindelser til kommunen, kunne unngå å måtte avslutte sin virksomhet på grunn av likviditetsproblemer. Stiftelsen var i ferd med å tilrettelegge for nye messer og arrangementer, og åpenhet rundt prosessen kunne skadet dette arbeidet.

«Drift Skien Lufthavn AS» var en orientering fra formannskapet om at kommunen hadde tilført den lokale flyplassen (et heleid AS under kommunen) likviditet. Ordføreren hadde, sammen med rådmannen, fullmakt til å tilføre lufthavnen likviditet i de periodene Vildanden (flyplassens på tidspunktet eneste ruteoperatør og hovedinntektskilde) hadde problemer med å betale. Dersom likviditetstilførselen kom ut, ville det blant annet kunne påvirke potensielle passasjerers kjøp av billetter.

Ombudsmannen fant 18. februar 2011 grunn til å stille kommunen noen spørsmål. Kommunen ble for det første bedt om å oppgi det rettslige grunnlaget for lukkingen av hver av de tre sakene. Det ble videre bedt opplyst hva kommunen la i begrepene som ble benyttet i kunngjøringen, herunder om kommunen mente det hadde betydning for allmennhetens adgang til et møte at det ikke skal fattes formelt vedtak i en sak. Ombudsmannen ba også om kommunens merknader til avisens opplysninger om at KrFs gruppeleder deltok under møtet, herunder betydningen av dette. Ombudsmannen ønsket videre klarhet i hvorfor formannskapsmøtet var lukket, mens det påfølgende bystyremøtet ble holdt for åpne dører.

Kommunen viste i brev 3. mars 2011 til at «alle sakene [ble] vedtatt enstemmig behandlet for lukkede dører i hver sak under henvisning til K1 § 31 p.3.» og at det ikke var «en ny debatt for lukkede dører og votering for åpne dører i forkant av hver sak». Det ble videre uttalt at kommunen ikke mente at saker det orienteres om kan behandles annerledes enn saker der det skal fattes vedtak – reglene om møteoffentlighet gjaldt på samme måte her. Det ble forklart at deltakelsen fra KrFs gruppeleder hadde sammenheng med at vedkommende hadde blitt valgt til gruppeleder etter stortingsvalget i 2009, da daværende gruppeleder hadde blitt valgt inn på Stortinget. Reglene om kjønnskvalifisering og nyvalg gjorde at gruppelederen ikke kunne velges inn i formannskapet. Han hadde fulgt forhandlingene som observatør siden 2009 da dette hadde betydning for hans rolle som gruppeleder i bystyret. Når det gjaldt begrunnelsen for å lukke møtet i alle de tre sakene, ble det hovedsakelig vist til redegjørelsen 18. januar 2011. Det ble redegjort for bakgrunnen for at bystyremøtet ble holdt for åpne dører, i motsetning til formannskapsmøtet.

Avisen har ikke hatt ytterligere kommentarer i saken.

Jeg ser slik på saken

Voteringen

Avisen har i klagen hit rettet innvendinger mot at kommunen fattet et samlet lukkingsvedtak for de tre sakene som skulle behandles, i stedet for ett vedtak per sak. Kommunen har overfor ombudsmannen fremholdt at «alle sakene [ble] vedtatt enstemmig behandlet for lukkede dører i hver sak under henvisning til KI § 31 p.3».

I ombudsmannssak 2010/2638 uttalte jeg at «[b]ehovet for eller plikten til å lukke møtet må vurderes fra sak til sak, og i den utstrekning det er flere saker til behandling i ett møte, må lukking vurderes separat for hver av sakene», se vedlagte kopi av uttalelsen. På bakgrunn av de redegjørelsene som er gitt, fremstår det som uklart om det ble lagt opp til votering for hver sak eller om det ble avholdt en samlet votering. Blant annet for å synliggjøre at det skal foretas en konkret vurdering i hver sak, bør det avholdes separat votering for hver sak, med mindre sakene har slike likhetstrekk at det er de samme vurderingene som ligger bak lukkingen i alle sakene. Jeg har i utgangspunktet ingen innvendinger mot at voteringene avholdes samlet i starten i møtet, av hensyn til de fremmøtte.

Protokolleringen

Det følger av kommuneloven 25. september 1992 nr. 107 § 30 nr. 4 at «[d]ersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboken og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå». Alle de tre sakene ble behandlet bak lukkede dører med hjemmel i § 31 nr. 3, der det før lovendringen 14. januar 2011, som trådte i kraft 1. juli 2011, het at «et folkevalgt organ kan vedta å behandle en sak for lukkede dører hvor hensynet til personvern eller andre tungtveiende private eller offentlige interesser tilsier dette». Når kommunen benyttet en hjemmel med flere alternative grunnlag for lukking av dørene, burde det for hver sak fremgått av protokollen hvilket alternativ som tilsa lukking.

Øvrige forhold

Kommunen har redegjort for hvilke vurderinger som lå til grunn for å behandle alle tre sakene bak lukkede dører, for sitt syn på reglene som gjelder for behandlingen av saker det orienteres om, i motsetning til saker der det skal fattes vedtak, samt hvorfor bystyremøtet ble holdt for åpne dører når formannskapsmøtet var lukket.

Jeg lar disse delene av saken bero med de forklaringene kommunen har gitt, se ombudsmannsloven 22. juni 1962 nr. 8 § 10 fjerde ledd.

Det er også gitt en forklaring for hvorfor KrFs gruppeleder var til stede som observatør under formannskapsmøtet. Jeg antar at ytterligere undersøkelser herfra knyttet til denne praksisen ikke vil kunne medføre rettslige innvendinger av særlig betydning i denne saken, og jeg går derfor ikke nærmere inn på dette.

Saken foranlediger etter dette ikke mer fra min side.

Arne Fliflet

Vedlegg
Kopi: Varden